

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 20.

Vydána dne 12. května 1953.

Cena Kčs 2.50.

OBSAH:

35. Zákon o státním požárním dozoru a požární ochraně.

35.**Zákon**

ze dne 24. dubna 1953

o státním požárním dozoru a požární ochraně.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Základní ustanovení.

§ 1.

(1) Socialistickou výstavbu státu je nutno chránit před škodami, jež vznikají požáry a jinými živelními pohromami nebo nehodami. Je proto třeba budovat požární ochranu na rozsáhlé masové spolupráci občanů a prohloubit její činnost zřízením orgánů státního požárního dozoru tak, aby požární ochrana úspěšně mohla plnit své úkoly.

(2) O rozvinutí masové účasti pracujících na požární ochraně pečují především národní výbory, které postupují v součinnosti s dobrovolnými organizacemi, zejména s československým svazem požární ochrany.

(3) Každý je zásadně povinen přispívat podle svých sil k řádnému plnění úkolů v požární ochraně, zejména poskytovat potřebnou osobní a věcnou pomoc při zamezování a zdočlávání požárů a jiných živelních pohrom nebo nehod.

§ 2.

Odpovědnost.

(1) Za provádění opatření k zesílení požární bezpečnosti, za organizaci přípravy a za využití sil a prostředků požární ochrany v obcích, okresech a krajích jsou odpovědní podle své příslušnosti národní výbory, orgány státního požárního dozoru a ministr vnitra.

(2) Za provádění opatření k zesílení požární bezpečnosti, za organizaci přípravy a za využití sil a prostředků požární ochrany v podnicích, závodech, ústavech, úřadech a jiných zařízeních (dále jen „závody“) jsou odpovědní jejich vedoucí a příslušní členové vlády.

Část II.

Řízení požární ochrany, Organizace a působnost státního požárního dozoru.

§ 3.

Všeobecné řízení požární ochrany.

(1) Všeobecné řízení požární ochrany a dozor na ni přísluší ministru vnitra.

(2) Ministr vnitra je oprávněn činit v mezích platných předpisů opatření potřebná k zajištění požární ochrany, zejména vydávat v tomto oboru obecné právní předpisy a všeobecně závazné směrnice a pokyny.

(3) Směrnicemi ministra vnitra v oboru požární ochrany se řídí též všechny ústřední úřady a ostatní státní orgány.

(4) Ústřední úřady jsou povinny napomáhat ministru vnitra při plnění jeho úkolů v oboru požární ochrany.

§ 4.

Orgány státního požárního dozoru.

(1) Ministr vnitra řídí požární ochranu a vykonává na ni dozor zásadně prostřednictvím ústřední správy státního požárního dozoru a jejích místních orgánů.

(2) V ministerstvu (pověřenectvu) vnitra se zřizuje ústřední (oblastní) správa státního požárního dozoru.

(3) V krajích a okresech, jakož i ve městech, která určí ministr vnitra, se zřizují:

- a) krajské správy státního požárního dozoru,
- b) okresní inspekce státního požárního dozoru,
- c) městské, po případě i obvodní inspekce státního požárního dozoru.

(4) Krajské správy a okresní (městské, obvodní) inspekce státního požárního dozoru jsou organizační složkou aparátu příslušného národního výboru. Jejich vztah k národním výborům upraví vláda nařízením.

(5) Organizace správ a inspekce státního požárního dozoru, jakož i výkon služby v nich jsou přizpůsobeny zásadám platným pro vojenské útvary v rozsahu, který stanoví ministr vnitra v dohodě s ministrem národní obrany.

§ 5.

Úkoly orgánů státního požárního dozoru.

Orgány státního požárního dozoru plní zejména tyto úkoly:

- a) připravují a vydávají právní předpisy, směrnice, pokyny a technické normy v oboru požární ochrany;
- b) kontrolují, jak jsou plněna protipožární opatření;
- c) pečují o organizaci, výcvik, použití a zvýšení akceschopnosti jednotek požární ochrany, jakož i o soustavnou výchovu občanů v oboru požární ochrany;
- d) dbají o přípravu a provádění požární ochrany po stránce věcné;
- e) pečují o to, aby při projektování a budování závodů, sídlišť, jednotlivých budov a zařízení bylo dbáno požadavků požární ochrany, a kontrolují s tohoto hlediska projekty a výstavbu těchto objektů;
- f) organizují a rozvíjejí zlepšovatelskou činnost v oboru požární ochrany.

§ 6.

Práva orgánů státního požárního dozoru.

(1) Orgány státního požárního dozoru mají při výkonu svých úkolů právo:

- a) vstupovat do závodů a budov za účelem prohlídek, které se provádějí podle směrnic ministra vnitra;
- b) požadovat zprávy a doklady o stavu protipožárních opatření;
- c) dávat závazné pokyny k odstranění zjištěných závad v oboru požární ochrany a činit všechna nutná opatření k zajištění požární bezpečnosti;
- d) vyšetřovat příčiny požárů;
- e) ukládat osobám odpovědným za porušení předpisů v oboru požární ochrany pokuty až do částky, kterou stanoví vláda nařízením;
- f) oznamovat k trestnímu stíhání osoby, které porušily předpisy v oboru požární ochrany;
- g) nestačí-li jiná opatření v oboru požární ochrany k odstranění příčin bezprostředního vzniku požáru, mohou podle směrnic ministra vnitra zastavit v závodech provoz, které toto bezprostřední nebezpečí vyvolávají; toto rozhodnutí orgánu státního požárního dozoru pozbývá účinnosti, jestliže je ministr vnitra nebo náčelník ústřední (oblastní) správy státního požárního dozoru během příštího pracovního dne nepotvrdí. Nařídí zastavení provozu v celém závodě hrozil-li bezprostřední nebezpečí vzniku požáru, smí jen ministr vnitra po předchozím upozornění příslušného člena vlády.

(2) K ukládání pokut mohou orgány státního požárního dozoru zmocnit velitele jednotek požární ochrany. Z rozhodnutí o uložení pokuty lze se odvolat.

Část III.

Úkoly jiných orgánů v oboru požární ochrany.

§ 7.

Úkoly ústředních úřadů.

(1) Ústřední úřady vydávají svým podřízeným orgánům v mezích směrnic ministra vnitra pokyny k zajišťování a provádění požární ochrany v závodech náležejících do jejich oboru působnosti.

(2) K úspěšnému splnění těchto úkolů zřídí ústřední úřady, a to podle potřeby i v podřízených orgánech, zvláštní složky pro věci požární ochrany.

(3) Ministerstva národní obrany a národní bezpečnosti kontrolují ve svém oboru působnosti vlastními svými resortními orgány provádění opatření požární ochrany; při tom se řídí směrnicemi a pokyny ministra vnitra.

(4) Úkoly orgánů veřejné báňské správy podle zvláštních předpisů zůstávají nedotčeny.

§ 8.

Úkoly národních výborů.

(1) Národní výbory mobilisují občany k aktivní účasti na plnění úkolů v oboru požární ochrany za pomoci dobrovolných organizací, zejména Československého svazu požární ochrany.

(2) Národní výbory jsou oprávněny ve svých obvodech činit v mezích platných předpisů všechna opatření potřebná k zajištění požární ochrany.

(3) Místní národní výbory plánují a zabezpečují podle bližších předpisů o tom vydaných věcné prostředky veřejné požární ochrany, hradí náklady na jejich opatření a na udržování veřejných požárních sborů a požárních hlídek.

§ 9.

Úkoly závodů.

(1) Vedení závodů organisují požární ochranu závodů; při tom se řídí pokyny orgánů státního požárního dozoru.

(2) Vedení závodů plánují a zabezpečují věcné prostředky požární ochrany v závodech a hradí osobní a věcné náklady, spojené s požární ochranou, podle bližších předpisů o tom vydaných.

Část IV.

Československý svaz požární ochrany.

§ 10.

(1) K přípravě plnění úkolů v oboru požární ochrany sdružují se pracující v dobrovolné organizaci „Československý svaz požární ochrany“ (dále jen „Svaz“).

(2) Úkolem Svazu je napomáhat národním výborům a jiným státním orgánům v boji proti požárům a popularisovat otázky požární ochrany tak, aby se staly věcí všeho lidu. Svaz je zejména povinen

- a) provádět agitační a propagační činnost v masové přípravě občanů v boji proti požárům,
- b) spolupracovat s národními výbory a s vedením závodů při zřizování dobrovolných požárních sborů a jejich odborné přípravě,
- c) organisovat požární hlídky.

(3) Ministr vnitra, národní výbory a orgány státního požárního dozoru mohou pověřit Svaz a po případě i jiné dobrovolné organizace též prováděním jiných úkolů v oboru požární ochrany.

(4) Národní výbory a ministerstvo vnitra napomáhají Svazu při jeho činnosti a kontrolují, jak plní své úkoly v oboru požární ochrany.

Část V.

Jednotky požární ochrany.

§ 11.

Úkoly a druhy jednotek požární ochrany.

(1) Výkonnými orgány požární ochrany jsou veřejné a závodní jednotky požární ochrany; jsou to požární útvary, požární sbory z povolání, dobrovolné požární sbory a požární hlídky. Jejich úkolem je zamezovat a zdořovat požáry a jiné živelní pohromy nebo nehody. Organizace požárních útvarů a výkon služby v nich jsou přizpůsobeny zásadám platným pro vojenské útvary v rozsahu, který stanoví ministr vnitra v dohodě s ministrem národní obrany.

(2) K zesílení požární ochrany a k zajištění jejího jednotného organisování může ministr vnitra pro některá města stanovit, že všechny jednotky požární ochrany podléhají přímému vedení orgánů státního požárního dozoru.

(3) Výkon služby jednotek požární ochrany, jejich výcvik, vnější označení a kázeňské poměry, po případě i služební a pracovní poměry upraví ministr vnitra.

§ 12.

Stejnokroje a hodnosti.

(1) Pro příslušníky orgánů státního požárního dozoru a pro příslušníky požárních útvarů se zavádějí stejnokroje a přiznávají se jim hodnosti, odpovídající hodnostem vojenským, s označením příslušnosti ke složce požární ochrany.

(2) K upevnění kázně a k usnadnění výkonu služby může ministr vnitra v dohodě s ministrem národní obrany zavést stejnokroje též pro příslušníky ostatních složek požární ochrany a přiznat jim hodnosti.

(3) Podrobnosti stanoví ministr vnitra v dohodě s ministrem národní obrany.

§ 13.

Materiální zabezpečení.

Materiální zabezpečení orgánů státního požárního dozoru a příslušníků jednotek požární ochrany z povolení upraví vláda.

Část VI.

Ustanovení společná a závěrečná.

§ 14.

Prováděcí předpisy.

(1) Předpisy k provedení tohoto zákona vydá vláda nařízením. Tímto způsobem budou podrobněji upraveny zejména tyto otázky:

- a) úkoly orgánů státního požárního dozoru a ostatních orgánů v oboru požární ochrany,
- b) organizace jednotek požární ochrany a právní postavení jejich příslušníků,
- c) opatřování, rozdělování a zkoušení věcných prostředků požární ochrany,
- d) úhrada osobních a věcných nákladů,
- e) náhrada škody způsobené při plnění úkolů v oboru požární ochrany.

(2) Vláda může nařízením vydat předpisy o opatřeních směřujících k zamezení požárů a jiných živelních pohrom nebo k zamezení nehod, jakož i předpisy o opatření náhradních sídlišť budov a zařízení.

(3) Úprava podrobností může být svěřena obecným právním předpisům.

Ustanovení závěrečná.

§ 15.

Co platí podle tohoto zákona o požárech a požární ochraně, platí obdobně o jiných živelních pohromách, jakož i o nehodách a ochraně před nimi.

§ 16.

(1) Zrušují se předpisy, které odporují tomuto zákonu; zejména se zrušuje zákon č. 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelnými pohromami, a vládní nařízení č. 135/1950 Sb., o organizaci ochrany před požáry a jinými živelnými pohromami.

(2) Do vydání předpisů podle tohoto zákona postupuje se přiměřeně podle předpisů dosavadních, pokud mu neodporují.

(3) Opatření učiněná před počátkem účinnosti tohoto zákona, jež odpovídají jeho ustanovením, považují se za učiněná podle něho.

§ 17.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem, který stanoví vláda nařízením; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Dr. John v. r.

Šíroky v. r.

Nosek v. r.